

Bijlage 1: Samenvatting NKL 1999

De NKL 1999 is een, naar aanleiding van grote infrastructurele projecten zoals de Betuweroute, HSL en Westerscheldetunnel, door RWS opgestelde nadeelcompensatieregeling. Bij het opstellen van deze regeling zijn de brancheorganisaties van netbeheerders nauw betrokken geweest. In de NKL 1999 is schade gedefinieerd als het verschil tussen de daadwerkelijke kosten van een kabel- of leidingverlegging en het voordeel dat verlegging van een kabel of leiding met zich meebrengt. Dit verschil komt voor compensatie in aanmerking. Als voordeel kan worden gekwantificeerd: een betere staat van de leiding, herstel van aanwezige materiaal-, ontwerp- en constructiegebreken en/of een grotere doorvoercapaciteit van de leiding. Uitgangspunt is verlegging in het zelfde tracé indien mogelijk en tegen maatschappelijk zo laag mogelijke kosten. Overigens geldt deze regeling niet voor telecomkabels. De Telecommunicatiewet regelt dat grondeigenaren de ligging van deze kabels moeten gedogen, en regelt tegelijk dat verleggingen van deze kabels, nodig vanwege de uitvoering van projecten, volledig voor rekening van de netbeheerder zijn.

Wanneer een kabel of leiding op zakelijk recht in een perceel ligt, wordt de vergoeding vastgesteld op basis van de onteigeningswet¹. In dat geval worden de genoemde kostenposten volledig vergoed, tenzij eerder anders is overeengekomen. Wanneer de kabel of leiding niet op zakelijk recht in een perceel ligt, wordt de nadeelcompensatie bepaald aan de hand van de NKL 1999.

In de NKL 1999 wordt in de vaststelling van de compensatie onderscheid gemaakt tussen langsligging in en kruisingen met het betreffende waterstaatswerk, Nadeelcompensatie wordt berekend voor de volgende kostenposten:

- Materiaalkosten
- Kosten voor uit- en in bedrijfstellen
- Kosten voor ontwerp en begeleiding
- Uitvoeringskosten

In geval van langsligging worden alle vier kostenposten vergoed met inachtneming van een vastgestelde reductie tot uiterlijk 30 jaar na verlening van de vergunning waarmee de kabel- of leiding is aangelegd. De vergoeding is volledig (100%) gedurende de eerste vijf jaar na vergunning. Na vijf jaar loopt de vergoeding lineair af vanaf 80% naar 0% na 30 jaar na vergunning. Voor kruisende leidingen worden alleen de (werkelijke) kosten voor ontwerp en uitvoering vergoed. De vergoeding voor deze twee kostenposten bedraagt 100%.

Daarnaast kent de NKL 1999 ook het onderscheid tussen binnenleiding (en kabel) en buitenleiding. Een binnenleiding is dat deel van de leiding waarop voor de bestaande kabel of leiding bij aanleg vergunning is verleend². Voor een binnenleiding wordt onderscheid gemaakt tussen langsligging of kruisend. Een buitenleiding is een kabel of leiding die buiten

¹ NKL 1999, bijlage 4.

² Dit betekent dat bij aanpassing van de legger voor de betreffende kabel of leiding de situatie van de legger blijft gelden zoals deze was ten tijde van het verlenen de bij aanleg aangevraagde vergunning of de situatie van een naderhand de vergunning.

het waterstaatswerk is gelegd en valt onder één van de categorieën openbare werken als bedoeld in artikel 1 van de belemmeringenwet privaatrecht (wet van 13 mei 1927, Stb. 159). Buitenleidingen liggen meestal op zakelijk recht.³ Voor een buitenleiding die niet op zakelijk recht ligt, wordt de vergoeding bepaald conform de richtlijnen voor kruisende leidingligging.

Voor het vaststellen van de vergoeding is de technische levensduur van de kabel of leiding van belang. In bijlage 3 van de NKL 1999 zijn overzichten van de technische levensduur voor verschillende kabel- en leidingmaterialen voor diverse toepassingen opgenomen.

Voor zowel de vergoeding voor binnen- als voor buitenleidingen geldt dat in bijzondere omstandigheden dat van de van de richtlijnen voor het vaststellen mag worden afgeweken. In dat geval kan een groter of kleiner gedeelte van de schade ten laste van de verzoeker dienen te blijven (NKL 1999 artikel 6 en 10).

Uit bovenstaande blijkt dat nadeelcompensatie een grondig vooronderzoek vereist om het benodigde en vereiste maatwerk te kunnen leveren. Kadastraal onderzoek en het uit het archief lichten van vergunningen zijn noodzakelijk om de situatie voldoende helder te krijgen. Uiteindelijk moet helder en eenduidig worden vastgelegd wie welke mate van de verleggingskosten moet dragen.

³ Wanneer gronden ten behoeve van een dijkversterking worden aangekocht waarin K&L op zakelijk recht liggen, dan blijft dit recht gehandhaafd. Dit recht dient te worden gerespecteerd zolang niet met de netbeheerder anders is overeengekomen.